

Vedlegg 1 til grunnlagsdokument Rakkestad - Sarpsborg

Fakta om Rakkestad + Sarpsborg

Kilder:

Strategisk analyse av Rakkestad. Kommunereformen 2015-2017.

Kommunereformen 2014-2016. Hovedfase 1 i Sarpsborg kommunes utredningsoppdrag

<http://www.nykommune.no/>

SSB

Geografi

Rakkestad	Sarpsborg
• 434,7 km² areal • 266 914 da produktiv skog • 110 747 da jordbruksareal • 14,1 km² ferskvann	• 405,7 km² areal • 195 424 da produktiv skog • 77 597 da jordbruksareal • 35,9 km² ferskvann • Ca 80 km kystlinje

Befolkning

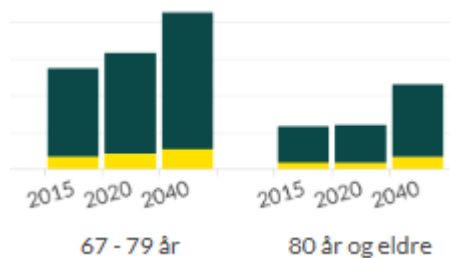
Per 1. januar 2015 er samlet befolkning i de to kommunene 62 212

Innbyggerne fordeler seg ganske likt forholdsmessig på de ulike aldersgruppene i Rakkestad og Sarpsborg.

	Sarpsborgs innbyggere		Rakkestads innbyggere		Samlet
Alders-grupper	Antall	Andel av bef	Antall	Andel av bef	
0-5 år	3695	6,8	541	6,7	4236
6-15 år	6621	12,2	992	12,4	7613
16-19 år	2851	5,3	395	4,9	3246
20-66 år	32570	60,1	4834	60,3	37404
67-79 år	5998	11,1	825	10,3	6823
80 år +	2457	4,5	433	5,4	2890
Sum:	54192		8020		62212

Begge kommunene forventer sterk økning i de eldste gruppene mot 2040.

Både Rakkestad og Sarpsborg har en noe eldre befolkning enn resten av landet.

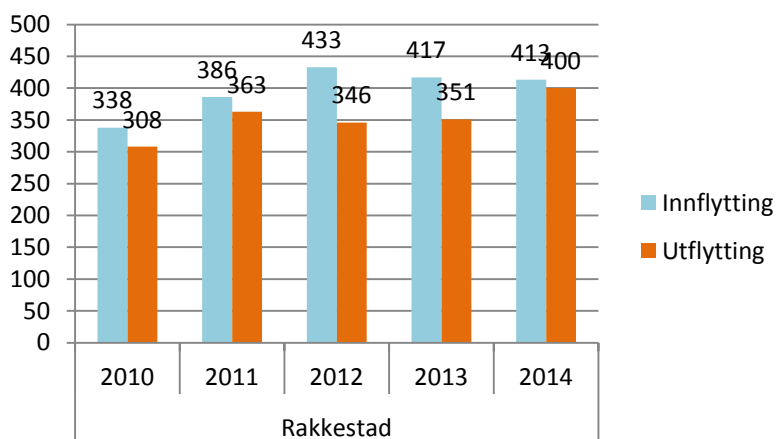

56,4 % av rakstingene bor i sentrumsområdet. Befolkningstettheten (personer per km²) er på 19 i hele kommunen og 1287 i tettstedene. I Sarpsborg er befolkningstettheten for hele kommunen 146 og i tettstedene/byen 1779.

Flyttemønster

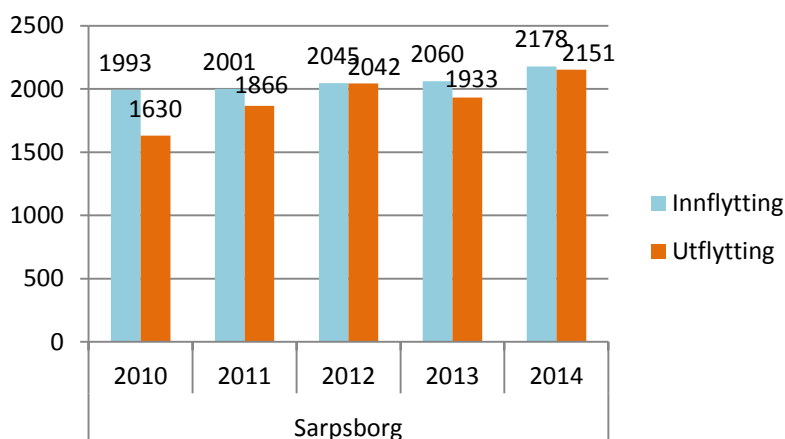
Diagrammet viser flyttebevegelser inn og ut av kommunene.

Rakkestad har jevnt over flere innflyttere enn utflyttere.

For Sarpsborgs del har nettoflyttingen vært forholdsvis lav de siste årene, tatt i betraktning at Sarpsborg er en by.

Det er en ganske stor «utskifting» av innbyggere.

Næringsstruktur

PRIMÆR

SEKUNDÆR

TERTIÆR

	PRIMÆR	SEKUNDÆR	TERTIÆR
SAMLET	2 %	26 %	72 %
SARPSBORG	1 %	25 %	74 %
RAKKESTAD	10 %	30 %	60 %

Tallene over viser næringssammensetningen fordelt på primær, sekundær og tertiær næring i kommunene i 2014. Tall fra SSB. Telemarksforskning har utviklet en sårbarhetsindeks som viser kommunenes næringsmessige sårbarhet eller robusthet. Den måles ved å kombinere

hjørnesteinsfaktor, bransjespesialisering og arbeidsmarkedsintegrasjon.. ¹ En høyere verdi tilsvarer større sårbarhet. Rakkestad og Sarpsborg vurderes som omtrent like sårbare og ligger på hhv 10,5 og 10,3 – basert på 2011-tall.

Sarpsborg kommune har hatt nedgang i antall arbeidsplasser i det private næringsliv siden 2008. Sterkest nedgang har det vært i basisnæringer som industri, landbruk og teknologiske tjenester. Samtidig kommer stadig nye virksomheter, mellom 350 og 480 nyetableringer årlig i løpet av ti år.

De største bedriftene i Rakkestad er Idun Industrier AS, Sentralvaskeriet for Østlandet AS, Mjørud AS, Slåttland Mekaniske Industrier AS, Metacon AS, Brødrene Ringstad AS, Rakkestad Energi AS, AS Nor Trapp, Kopperud og Murtne Bygg AS. Til sammen har disse 677 ansatte.

Arbeidsplasser og pendling

I alt 23426 personer har sin arbeidsplass i Sarpsborg, og i Rakkestad arbeider ca 3426 personer.

Sarpsborg har ca 24969 arbeidstakere som bor i Sarpsborg. 17 992 av dem jobber også i Sarpsborg. Blant innbyggerne i Rakkestad er det 3939 som arbeider, av disse jobber 2318 i Rakkestad. 331 pendler fra Rakkestad til Sarpsborg og 321 pendler fra Sarpsborg til Rakkestad. (SSB: 2014 tall)

Tjenesteproduksjon i kommunene

Det er i dag 2527 barnehageplasser i Sarpsborg hvorav 1692 er private (70 %). Sarpsborg kommune har 17 kommunale barnehager. Barnehagene er organisert i fire enheter med hver sin enhetsleder. Organiseringen tar utgangspunkt i størrelse og i noe grad geografisk beliggenhet. I tillegg har Sarpsborg kommune 3 åpne barnehager med til sammen 97 plasser. Åpen barnehage er et gratis tilbud til barn og voksne hvor de voksne selv har ansvaret for sitt barn i barnehagetiden.

Sarpsborg har 12 barneskoler, 2 barne- og ungdomsskoler kombinert, og 4 ungdomsskoler ungdomstrinn. I Sarpsborg er det også tre videregående skoler.

Rakkestad har 9 barnehager. Antall kommunale barnehageplasser er 300 og 165 plasser er private. Rakkestad har 3 barneskoler og en ungdomsskole.

Rakkestad har ett sykehjem, og to bo- og aktivitetssentre for psykisk utviklingshemmede. I Sarpsborg er det seks sykehjem, fem bofellesskap for eldre, tre bofellesskap for personer med demens, og fem bofellesskap for personer med bistandsbehov, samt en rekke servicebaser.

¹ Hjørnesteinsfaktor: Steder med en stor andel av sysselsettingen konsentrert til ett foretak vil være sårbare for brå endringer i dette foretaket. Nedleggelse, kraftige nedbemanninger eller konkurs i hjørnesteinsbedriften vil få store konsekvenser.

Bransjespesialisering: Høy konsentrasjon av næringslivet i én bransje vil gi sårbarhet for konjunkturelle endringer.

Arbeidsmarkedsintegrasjon: Kommuner som er geografisk isolerte, hvor befolkningen i liten grad pendler ut og inn av kommunen, vil være mer sårbare for brå endringer i sine hjørnesteinsbedrifter eller spesialiserte bransjer. Motsatt vil kommuner med mye pendling være mer robuste fordi brå endringer vil kunne absorberes gjennom økt utpendling eller lavere innpendling. Kilde: Telemarksforskning v/Knut Vareide

I Kommunal- og moderniseringsdepartementets analyseverktøy «Ny kommune» er indikatorene nedenfor valgt for tjenesteproduksjon. Figuren er basert på SSBs data fra 2014.

Barnehage

Andel styrere og pedagogiske ledere med godkjent barnehagelærerutdanning.

Andel barn 1-5 år med barnehageplass.

SARPSBORG	99,3	87,5
RAKKESTAD	100,0	86,3

Grunnskole

Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 1. - 10. årstrinn.

SARPSBORG	14,4
RAKKESTAD	13,1

Pleie og omsorg

Andel innbyggere 80 år og eldre som er beboere på institusjon.

Andel årsverk i brukerrettede tjenester m/ fagutdanning.

Antall innbyggere 80 år og eldre som mottar hjemmetjenester.

SARPSBORG	12,7	81,0	32,1
RAKKESTAD	12,2	80,0	34,4

Rettelse: Det skal være andel innbyggere 80 år og eldre, ikke antall, som det står i diagrammet fra KMD over.

Framtidige tjenestebehov

Barnehage

Anslått framtidig tjenestebehov i årsverk per 1000 innbyggere 20-66 år.

	2014	2020	2040
SAMLET	20,4	19,4	19,9
SARPSBORG	20,6	19,5	20,0
RAKKESTAD	19,4	18,7	19,1

Grunnskole

Anslått framtidig tjenestebehov i årsverk per 1000 innbyggere 20-66 år.

	2014	2020	2040
SAMLET	21,1	20,7	21,2
SARPSBORG	21,2	20,7	21,3
RAKKESTAD	20,9	20,5	20,3

Pleie og omsorg

Anslått framtidig tjenestebehov i årsverk per 1000 innbyggere 20-66 år.

	2014	2020	2040
SAMLET	46,4	47,1	64,9
SARPSBORG	45,5	46,3	64,2
RAKKESTAD	52,8	52,4	69,3

Figuren over viser et samlet og enkeltvis beregnet behov for årsverk i yrkesaktiv alder (20 – 66 år) per 1000 innbygger innenfor tre sektorer i 2014, 2020 og 2040. Ved å se på behovet per 1000 innbygger i alderen 20 – 66 år korrejerer man for forandringer som skyldes endringer i størrelsen på befolkningen. I beregningene er det tatt utgangspunkt i samme dekningsgrad og standard på tjenestene som i 2014. Tjenestedataene er hentet fra KOSTRA 2014. Framskrivningene er basert på SSBs mellomalternativ. (kilde: <http://www.nykommune.no/>)

Lokalisering av administrasjon og tjenester

Rakkestad kommune har sine hoved- og fellesfunksjoner lokalisert til Rakkestad sentrum. Rakkestad rådhus og kulturhus, og ungdomsskole er i sentrumsområdet, familiesenter med familietjenester og – funksjoner, hjembaserte tjenester – hjemmesykepleie og tilhørende tjenesteytelser og sykehjem er også sentralt lokalisert i Rakkestad. I Sarpsborg er også i hovedsak administrative funksjoner og kulturtilbudene lokalisert i Sarpsborg sentrum, men også i tettstedene rundt som på Grålum/Tune og Skjeberg. Sarpsborg tilstreber lokal tjenesteyting og sentral administrasjon for utviklingsarbeid og ledelse.

Kommuneøkonomi

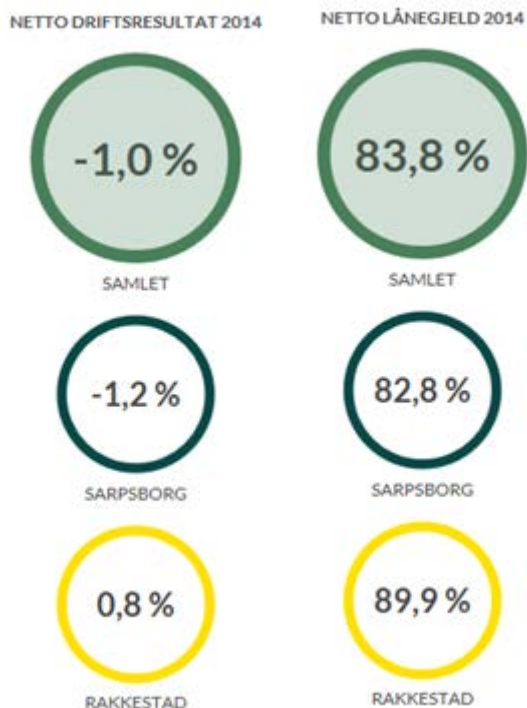
Driftsresultat og lånegjeld

Netto driftsresultat viser driftsoverskudd etter at renter og avdrag er betalt, og uttrykker hva kommunene har til disposisjon til avsetninger og investeringer.

Over tid er det et mål at det skal utgjøre om lag 1,7 pst. av inntektene.

Netto lånegjeld er langsiktig gjeld fratrasket utlån og ubrukte lånemidler, i prosent av brutto driftsinntektene for kommunene

Tallene er fra KOSTRA 2014.

Politisk styring

Rakkestad	Sarpsborg
Kommunestyret: 25 representanter	Bystyret: 43 medlemmer
Formannskapet utarbeider forslag til økonomiplan, budsjett og skattevedtak i henhold til kommuneloven	Plan- og økonomiutvalget: ivaretar rollen som formannskap etter kommuneloven, og sørger for en helhetlig økonomistyring og overordnet planlegging.
Utvalg og råd: Teknikk-, miljø- og landbruksutvalget Fast Byggekomite Helse- og omsorgsutvalget Kultur- og oppvekstutvalg Kontrollutvalg Administrasjonsutvalg Arbeidsmiljøutvalget Integreringsrådet Klagenemnda Rådet for funksjonshemmede Eldreråd Ungdomsråd	Utvalg, komiteer og råd: Utvalg for landbruk og teknikk Utvalg for eiendom og næring Komité for tjenesteutvikling Komité for samfunnsutvikling Kontrollutvalg Administrasjonsutvalg Arbeidsmiljøutvalg Flerkulturelt råd Viltneemd Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne Eldreråd Ungdommens bystyre

Administrativ styring

Rakkestad	Sarpsborg
Rakkestad kommune har en kommuneledelse bestående av rådmannen, to kommunalsjefer, en økonomisjef og en personalsjef.	Sarpsborg har en kommuneledelse bestående av rådmannen og fem kommunesjefer. Det er stabsmedarbeidere direkte underlagt rådmannen og kommunesjefene.
Rakkestad har ni seksjoner med seksjonsledere (skole, kultur, barnehage, familiesenteret, Skautun, hjemmebaserte tjenester, teknikk og miljø, NAV)	Sarpsborg har totalt 52 enheter med enhetsledere. Enhetslederne rapporterer til kommunesjefene og utgjør kommunesjefenes ledergrupper.